

Serwis Informacyjny Solidarności

nr 4 - październik '88

I. KRONIKA

12.IX. - 29.IX. Darłowo. 12.IX. 14 tysięcy mieszkańców Darłowa skierowało do Sejmu PRL list otwarty o następującej treści:

"My, mieszkańcy miasta i gminy Darłowo protestujemy przeciwko projektowi budowy na pobliskim jeziorze Kopań kolejnej elektrowni atomowej. Uważamy, iż dotychczasowe poczynania władz polegające na podjęciu prac przygotowawczych do budowy tego obiektu bez jakiegokolwiek informowania o nich społeczności miasta i gminy są niedopuszczalne. W sprawie tak żywotnej dla Darłowian władze powinny zwrócić się w sposób bezpośredni, np. przez referendum, o wyrażenie przez nas zgody. Budowa elektrowni nad jeziorem Kopań jest zagrożeniem środowiska dla regionu mającego wysokie walory turystyczno-krajoznawcze. Nasz region, nie będący jeszcze skażonym, jest miejscem corocznego wypoczyniku dla tysięcy turystów z całej Polski. Plany władz, nie liczące się z powyższymi faktami, godzą w istotne interesy i potrzeby ~~miękkie~~ mieszkańców miasta Darłowa i społeczeństwa całego kraju. Katastrofa w Czarnobylu i znany powszechnie fakt niskiej jakości robót budowlanych budzą w nas niepokój o bezpieczeństwo życia i zdrowia mieszkańców tego regionu. Nie możemy dopuścić do tego, aby Darłowo, kojarzące się naszym gościom z walorami uzdrowiska, piękną plażą, czystym morzem i powietrzem, stało się symbolem atomowego zagrożenia. Dlatego też domagamy się:

1. odstąpienia władz od projektu budowy elektrowni nad jeziorem Kopań i zaprzestania prowadzonych tam prac przygotowawczych;
2. wstrzymania na terenie Polski rozwoju energetyki jądrowej;
3. przeniesienia zaoszczędzonych funduszy na rozwój alternatywnych źródeł energii.

Pamiętajmy, że jako mieszkańcy i obywatele jesteśmy zobowiązani dbać o zdrowie i życie naszych dzieci oraz o dobro regionu.

Do wiadomości:

- Prezes Rady Ministrów
- Episkopat polski
- ks. bp Ignacy Jeż - Ordynariusz Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej

29.IX. na ręce Jadwigi Czarnożęckiej-Gosieckiej, przewodniczącej Komitetu Obywatelskiego w Darłowie, przyszła odpowiedź od pełnomocnika rządu ds. energetyki jądrowej, Jerzego Bijaka - podsekretarza stanu. Odpowiedź ta zawiera obszernie uzasadnienie, że elektrownie jądrowe nie są niebezpieczne. J. Bijak pisze też, że "rozpoczęte ostatnio w tym rejonie wiercenia nie stanowią prac przygotowawczych, a służyć mają do ustalenia, czy występują przesłanki lub przeciwwskazania do lokalizacji elektrowni na tym terenie. O tym, czy będzie podjęta decyzja w sprawie budowy elektrowni jądrowej, zdecydują w ustalonym prawnie trybie odpowiednie gremia."

Na wtorek, 4.X., Komitet Obywatelski wyznaczył spotkanie, na które prosił ministra ochrony środowiska oraz pełnomocnika rządu Jerzego Bijaka, jak również uczonych z Klubu Ekologicznego z Gdańska i doc. Lipińską, znaną specjalistką od spraw ekologii, z Poznania.

26.IX. Warszawa. Telex z Kancelarii I sekretarza KC PZPR przesłany do I Sekretarzy Komitetów Zakładowych przez Bronisława Domagałę - kierownika Kancelarii. /Fragmenty/:

"/.../ Na VIII Plenum wysunięta została idea Rady Porozumienia Narodowego. Plenum upoważniło tow. Czesława Kiszczaka do bezwzględnego podjęcia

rozmów przygotowujących tzw. okrągły stół, wychodząc z założenia, że spotkanie przedstawicieli różnorodnych środowisk społecznych i pracowniczych pozwoli przybliżyć utworzenie Rady Porozumienia Narodowego /.../. Równocześnie Plenum wyraziło zdecydowane poparcie dla polskich odrodzonych związków zawodowych /.../. /.../ na VIII plenum i sekretarz przedstawiając polityczną motywację do demokratycznych przekształceń systemu sprawowania władzy z całą mocą podkreślił, że partia z całą mocą sprzeciwia się propozycjom, które szkodziłyby jednoci klasy robotniczej i wprowadziłyby czynnik walki politycznej na grunt przedsiębiorstw. /.../ Idea porozumienia jest trwałym elementem naszej linii wypracowanej przez X Zjazd. W referacie zjazdowym stwierdza się: "określając możliwe jak najszerszej obszar porozumienia tym wyraźniej powinniśmy strzec nienaruszalnych zasad i nienaruszalnych granic. /.../ Naszą niezmienną intencją /.../ jest stworzenie takiej konstrukcji politycznej, która będzie w stanie wyjąć naprzeciw i zagospodarować na gruncie konstytucyjnym naturalne, rosnące aspiracje polityczne społeczeństwa. /.../ Zmierzamy do stworzenia trwałej konstrukcji politycznej, która opierając się na fundamentalnych zasadach ustrojowych byłaby otwarta dla różnorodnych sił społecznych stojących na gruncie naszej Konstytucji i różnorodnych sojuszy. Stąd sprawa klubów, stowarzyszeń i różnych organizacji, które stworzyłyby warunki włączenia w nurt naszego życia społeczno-politycznego tego wszystkiego co nazywamy konstruktywną opozycyjnością. Stąd też wynika problem tworzenia dla tych różnych grup możliwości uczestnictwa w Sejmie, a także w Radach Narodowych. /.../

/.../ W sprawach związków zawodowych zajmujemy jednoznaczne stanowisko /.../ jeden związek w jednym zakładzie.

/.../ Można wejść do związku zgodnie z własną koncepcją, ale na gruncie demokratycznych zasad statutowych. W obecnej sytuacji ze wszech miar korzystne byłyby fakty dokonane w tym zakresie. Wsyanie kontestatorów do odrodzonych związków, uwzględnianie ich w odpowiedniej proporcji we władzach związkowych, wtopienie do struktur związkowych przy zachowaniu klasowego charakteru. Dawałoby to nam bardzo silne argumenty. Dlatego niezbędna jest w tym kierunku przemysłana, dobrze przygotowana inicjatywa aktywnych działaczy związkowych i partyjnego aktywu. /.../ Nie jest to bowiem sprawa ustrojowa czy doktrynalna, a praktyczna. /.../ Nasza oferta jest bardzo szeroka, a zarazem wewnętrznie spójna i logiczna. Pluralistyczna forma polityczna poprzez kluby, stowarzyszenia, nową ordynację-wyborczą, nowe kształcenie, utworzenie drugiej izby, umocnienie koalicyjności sprawowania władzy itd. Jeśli ta płaszczyzna będzie się rozwijała to zmianie ulegnie również znaczenie kwestii związkowej. Związki będą mogły być związkami. /.../

/.../ Podejmowane są jednak próby sprowadzenia dyskusji przy okrągłym stole wyłącznie do jednej sprawy - rejestracji "Solidarności". Podejmowane są też działania, których celem jest stworzenie faktów dokonanych /.../. Tak trzeba oceniać wypowiedzi Onyszkiewicza sprzed 2 tygodni o spotkaniu z Reaganem. Onyszkiewicz ma być przyjęty przez Busha. /.../ Swolistym tworzeniem faktów dokonanych jest też oświadczenie Kurońa, że "Solidarność" istnieje praktycznie i jej uznanie jest tylko formalnością. W tym samym nurcie znajduje się prowokacja Frasnika o rzekomych oświadczeniach przedstawicieli naszej partii w sprawie "Solidarności". /.../ Trzeba wyraźnie stawić sprawę - fakty dokonane, prowokacje, ultimatywne oświadczenia stanowią zagrożenie procesu porozumienia narodowego i stawiają pod znakiem zapytania samo spotkanie okrągłego stołu. Naszym więc zadaniem jest przeciwstawianie się wszelkim sposobem-faktom dokonany. W szczególności nie wolno podejmować jakichkolwiek rozmów z delegacjami, grupami występującymi w imieniu "S". Nie wolno też przyjmować pism sygnowanych przez nielegalne struktury. Dotyczy to dyrektorów zakładów, naczelników miast, gmin i wojewodów. Należy także wejść w kontakt z władzami związków zawodowych, członkami partii w samorządach pracowniczych i w organizacjach społeczno-politycznych, w celu zapewnienia jednolitości postępowania w tej sprawie. Ustalenia z telexu przesłanego pierwszym sekretarzom komitetów wojewódzkich 15 września br. są w pełni obowiązujące łącznie z punktem 3 mówiącym o obowiązku informowania prokuratorów oraz organu założycielskiego o każdym fakcie prowadzenia w zakładzie nielegalnej działalności. W takich przypadkach należy niezwłocznie informować KC, co umożliwi szybkie polityczne reagowanie. Sprawą

oczywista jest konieczność prowadzenia przez Komitety Wojewódzkie rejestru nielegalnych poczynan na swoim terenie, stałego aktualizowania mapy zagrożeń, bez czego trudno sobie wyobrazić skuteczne przeciwdziałanie. /.../

/.../Zdecydowanie trzeba przeciwstawić się próbom tworzenia faktów dokonanych, zwłaszcza poprzez tworzenie niezgodnych z porządkiem prawnym struktur. Aktywnie wspierać klasowe związki zawodowe, zwłaszcza bezpośrednio w zakładach pracy. /.../ Głównym jednak, prawdziwym niebezpieczeństwem jest odrodzenie się struktur "S" w postaci z 1981 roku /.../. Na tym musimy skoncentrować naszą uwagę."

26.09.1988

28.IX. Górny Śląsk. Rezolucja TKZ NSZZ "Solidarność" KWK "Mszczonica":

W związku z toczącym się we Wrocławiu w Sądzie Wojewódzkim procesem przeciw Józefowi Piniórowi ostro protestujemy przeciwko tego rodzaju postępowaniu komunistycznej władzy. Proces ten jest gwałtem, a powód tego procesu ośmiesza władzę.

Żądamy uwolnienia wszystkich więźniów politycznych, których władze komunistyczne przetrzymują w swoich więzieniach. Żądamy również zaprzestania wszelkich represji i szykan w stosunku do wszystkich działaczy "Solidarności".

Jesteśmy Polakami, którzy chcą w tym kraju żyć i dla kraju pracować, a nie gnąć w komunistycznych więzieniach.

Wzywamy Regionalne Komisje Wykonawcze w kraju do stanowczego działania przeciwko takiemu postępowaniu ze strony władz w stosunku do ludzi pracy.

28.IX.1938

za TKZ

Marian Nowak
Marek Kwiatkowski
Andrzej Chazabura

2.X. Warszawa. W KIK-u odbyło się spotkanie przygotowawcze przed obradami "okrąglego stołu" przedstawiciele młodzieży z całego kraju. Uczestniczyło ponad 20 osób reprezentujących środowiska: uczniowskie, studenckie i robotnicze. Opracowano trzy listy postulatów /odpowiadające żądaniom przedstawicieli poszczególnych grup młodzieżowych/ - jako naczelny postulat wysuwano żądanie prawa do swobodnego zawiązywania zrzeseń i organizacji.

2. X. Warszawa. Komunikat:

13 lipca Sejm PRL ustanowił prawo do odpracowywania wojska w formie tzw. służby zastępczej przez tych poborowych, którym sumienie ze względów moralnych lub religijnych nie pozwala na odbywanie zasadniczej służby wojskowej. Ustawa weszła w życie 1 września. Kryteria przyznawania służby zastępczej są niejasno określone w ustawie. Nie została ustanowiona również żadna ogólnokrajowa instancja odwoławcza, która mogłaby kontrolować i ujednolicić orzecznictwo w tej sprawie. Istnieje więc możliwość znacznej dowolności w rozstrzygnięciu tego problemu przez poszczególne komisje poborowe. W tej sytuacji ruch Wolność i Pokój zwrócił się z prośbą do ludzi cieszących się powszechnym zaufaniem społecznym o rozważenie niezależnej kontroli nad procesem przyznawania służby zastępczej. Inicjatywa WiP spotkała się z poparciem ze strony członków Prymasowskiego Komitetu Charytatywno-Społecznego. Ukonstytuowała się Komisja w składzie:

Ks. prof. Bronisław Dembowski - wiceprzewodniczący PKCh-S
Doc. Lech Falandysz - prawnik, pracownik UW
Dr. Stanisława Grabska - wiceprezes warszawskiego KIK-u
Artur Międzyrzecki - literat, wiceprezes polskiego PEN-Clubu
Ks. bp. Władysław Miziołek - przewodniczący PKCh-S
Prof. Jan Rosner - prawnik, członek Polskiego Komitetu Helsińskiego

Ks. dr Jan Sikorski - członek PKCh-S
Gen. bryg. doc. Adam Uziębło - obecnie na emeryturze
Prof. Janusz Ziśkowski - socjolog, prezes Zarządu Głównego PTS.

Komisja będzie na prośbę poborowych, których podania zostały odrzucone przez komisje poborowe, wyrażać swą opinię w ich sprawie. Komisja nie ma charakteru formalnego i jej opinie nie są wiążące dla jakichkolwiek urzędów. Obowiązki sekretarza Komisji pełni Jacek Szymanderski. Do niego też prosimy kierować wszystkie podania i wnioski w tej sprawie.

2.X. Starachowice. Po mszy św. za Ojczyznę rozpoczynającej się o godz. 18 w kościele Wszystkich Świętych odbyła się 200-osobowa manifestacja "Solidarności".

3.X. Poznań. O 10⁰⁰ w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza odbyła się inauguracja roku akademickiego. Na uroczystość przybył Wojciech Jaruzelski. Gościa przywitał NZS, rozwinęto transparenty. Po raz pierwszy, od zmiany ustawy o szkolnictwie wyższym, dopuszczono do głosu przewodniczącego samorządu studentów /obecnie jest nim Andrzej Radke/. W swoim przemówieniu wyraził nadzieję, że zarówno "Solidarność", jak NZS zostaną zalegalizowane. Rozdawano ulotki informacyjne NZS-u adresowane do studentów I roku. Zatrzymano jedną osobę. W czasie przejścia Jaruzelskiego z UAM do budynku KW PZPR studenci skandowali: "Żądamy rejestracji NZS".

5.X. Warszawa. Na terenie Studium Wojskowego przy Uniwersytecie Warszawskim, o godz. 7,55 /w czasie porannego apelu/ 8 członków NZS zorganizowało pikietę. Nieśli transparenty o treści: "Bojkotujemy szkolenie wojskowe", "Żądamy zreformowania szkolenia wojskowego" podpisane przez NZS. Andrzej Panierz, student IV roku, odczytał wezwanie do bojkotu i listę postulatów: żądanie zniesienia obowiązku zaliczenia szkolenia wojskowego jako warunku ukończenia studiów, żądanie skrócenia służby wojskowej absolwentów szkół wyższych do 3-miesięcznego przeszkolenia praktycznego w jednostkach wojskowych no teoretycznym kursie odbywanym w czasie studiów, żądanie całkowitego zniesienia szkolenia wojskowego dla dziewcząt i osób niezdolnych do służby wojskowej oraz żądanie usunięcia z programu studiów zajęć służących politycznej indoktrynacji. Odczytano oświadczenie grupy ośmiu studentów IV roku, którzy zapowiedzieli bojkot zajęć w studium wojskowym do momentu reformy. Ogłoszono także deklarację skierowaną do ministra obrony narodowej, podpisywaną obecnie na UW, której sygnatariusze oświadczają, że przyłączają się do akcji bojkotowania studium wojskowego /do popołudnia 5.X. zebrano ok. 200 podpisów/. W wyniku akcji NZS-u 48 osób /spośród 200 obecnych na apelu/ opuściło teren studium. NZS zapowiada kontynuowanie akcji pikietowania studium wojskowego, zaś na dziedzińcu UW nadal będą zbierane podpisy pod deklaracją do ministra obrony narodowej.

5.X. Śląsk. Uchwała RKW Regionu Śląsko-Dąbrowskiego z 5.X.:

1. Za najważniejsze obecnie zadanie związku w regionie uznano rozwinięcie tworzenia organizacji związkowych w zakładach pracy. Rozpatrzone sprawę pomocy wszystkim grubom rekrutującym członków "S". Do następnego spotkania RKW postanowiono dopracować szczegóły sprawowania opieki nad powstaniem jawnych ogniw związku w każdym z czterech podregionów. Obecnie łączność z RKW będzie nadal utrzymywana głównie poprzez Danutę Skorenko /Katowice Ligoła, ul. Koszalińska 2d m 5, tel. 527903/.

2. Omówiono sprawę zgłaszania wniosków o zmianę składu Zgromadzenia działaczy. Zgodnie z pkt. 6 zasad działania instancji ustawodawczej, wykonawczej, kontroli finansowej wnioski te przyjmuje przewodniczący Zgromadzenia Marek Gabrys /Gliwice, ul. Ziębia 35 m 2, tel. 320484/.

Stwierdzono konieczność uzupełnienia składu Zgromadzenia odpowiednio do wyłaniania się działaczy regionalnych podczas strajków oraz odpowiednio do rezultatów wyborów w organizacjach zakładowych, a także w innych środowiskach.

3. Poprzez tajne głosowanie nie zaakceptowano rezygnacji Henryka Sienkiewicza, szefa RKW, z udziału w delegacji "S" na rozmowy z władzami. Zobowiązano go do uczestnictwa w tych rozmowach, zwłaszcza dotyczących trybu działania związku.

4. Wyrażono gratulacje dla pisma "Bajtel", które uzyskało nagrodę dziennikarzy niezależnych za rok 1987, oraz życzenia zachowania nie zmienionej sympatii czytelników."

RKW

Kobyłka k/Warszawy. Pod oświadczeniem pracowników Przemysłowego Instytutu Maszyn Budowlanych /patrz SIS nr 3, Kronika, 27.IX./, skierowanym do Lecha Wałęsy, zebrano 130 podpisów.

II. RUCH WEWNĄTRZWIĄZKOWY

16. IX. - 3. X. Kraków - Nowa Huta.

16.09 na Wydziale Odlewni Wlewnic HIL powstał Komitet Organizacyjny NSZZ "S" w składzie:

Piotr Włodarczyk
Kazimierz Piłowski
Tadeusz Grzesik
Bogdan Kubera (Kubica)
Mieczysław Zięba
Jan Folt
Wiesław Wyjodłowski
Tadeusz Skóra

Na Wydziale Stalowni jest wprowadzany nowy system premiowania za dni wolne od pracy. Pracownikom, którzy nie chorowali, nie korzystają z urlopów lub rezygnują z przysługujących im dodatkowych dni wolnych oferuje się stawkę 2000 zł za dniówkę oraz premię w wys. 5000 zł za dyspozycyjność. Środki te pochodzą z puli zakładowej wypracowanej przez wszystkich pracowników.

Kokosowia. 22.09 odbyło się spotkanie kierownika Bleinerta z załogą, w którym uczestniczył Komitet Organizacyjny "S". Na zebraniu tym ustalono wydanie wspólnego komunikatu, mimo to 24.09 (sobota) Bleinert wydał komunikat bez konsultacji z jakimkolwiek Członkiem K.O. zapoznali się z treścią gotowego komunikatu dopiero 26.09 (poniedziałek) i odmówili podpisania go w takiej formie. W odwecie za to Bleinert odmówił przyjęcia K.O. a od mistrzów zażądał, aby odpisali każdemu z członków K.O. po 1 godzinie za samowolne opuszczenie stanowiska pracy, za czas, w którym oni umiagali się o "słudience" u Bleinerta.

24.09 na Wydziale T-9 Zakładu Transportu Kolejowego powstał Komitet organizacyjny NSZZ "S" w składzie:

Andrzej Zięba
Aleksander Grzela
Janusz Jawka
Stanisław Krzemuński
Mieczysław Bugej
Marian Pawłowski

Marian Pawłowski za swą działalność został przeniesiony na gorące stanowisko pracy.

26.09 na Wydziale T-8 powstał Komitet Organizacyjny NSZZ "S" w składzie:

Zbigniew Czajor
Edward Dziedzic
Aleksander Koroluk
Mieczysław Kowalski
Aleksander Krakowski

W ZTK zorganizowane było referendum, w którym na wydziałach T-1 i T-9 50% załogi odpowiedziało TAK na pytanie czy uważa "S" za swojego reprezentanta i czy jest za zmianą Rady Pracowniczej.

Na Wydziale T-2 - 40% załogi (szczególnie obsadzony przez członków PZPR, neozwiązki itp.)

Na Wydziale T-3 90% załogi odpowiedziało TAK na powyższe pytanie.

Na 9 wydziałach w ZTK w 7 są już Komitety Organizacyjne NSZZ "S". Wielu pracowników nie zdecydowało się na wstąpienie do "S".

29.09 w Zakładzie Walcowniczym (w skład którego wchodzi Walcownia Zgniatacz, Walcownia Drobna Druła i 1855) odbyło się posiedzenie Rady Pracowniczej z udziałem członków K.O. "S". Rada Pracownicza poparła działalność K.O. i zdecydowała czasowo udostępnić mu swój lokal. Zadeklarowano także udostępnienie tablic informacyjnych w wypadku gdyby tablica K.O. została zdjęta.

W Zakładach Materiąków Ogniowatnych powstał Komitet Organizacyjny NSZZ "S". Na jednym z wydziałów ZMO zebrano 150 deklaracji członkowskich "S".

Silcznis. W ubiegłym tygodniu zawięzał się K.O. NSZZ "S", w skład, którego weszło dwóch członków niezwiązków. Po dwóch dniach zostali zmuszeni do wystąpienia. Na wydziale tym zebrano ponad 80 deklaracji.

29.09 na ZB-2 (Walcownia Karoseryjna) odbyło się zebranie Wydziałowego K.O. "S", na którym omówiono systema przemówienia i inne sprawy pracownicze. Powołano także zespół do współpracy K.O. z Radą Pracowniczą.

Do dnia 5.09 hutnicy 12-tu wydziałów zgromadzili 2.379.000 zł na pomoc dla represjonowanych uczestników strajków sierpniowych.

3.X. odbyło się drugie spotkanie przedstawicieli K.O. "S" HIL z delegacją K.O. "S" Huty Stalowa Wola, na którym uzgodniono warunki i zasady współpracy.

18.IX. Dolny Śląsk. Prezydium NSZZ "S" Rolników Indywidualnych Regionu Dolnośląskiego podjęło decyzję o przejściu do działalności jawnej. Otwarto Biuro Informacyjne - Wrocław, ul. Krasińskiego 19/6, czynne we wtorki i niedziele od 17 do 20. Fragment oświadczenia Prezydium: "Oczekujemy od przewodniczącego Lecha Wałęsy, że świadom znaczenia wsi polskiej w ratowaniu kraju, postawi jako warunek w rozmowach prawo do legalnej działalności organizacji zawodowych, społecznych i politycznych, w tym NSZZ "S" Rolników Indywidualnych reprezentujących interesy wsi i rolnictwa."

Skład Prezydium: Edward Galek - Wrocław, Ostrowskiego 231
Tytus Czartoryski - Morzęcin Mały 7
Józef Jankowski - Wojnowice 23
Wojciech Machnicki - Wrocław, Krasińskiego 19/6
Czesław Popiel - Smolec, Starowiejska 43
Piotr Psiuk - Tworzymirki Górne 5

25.IX. wystosowano pismo do wojewody wrocławskiego, informujące o wznowieniu jawnej działalności.

20.IX. Skarżysko Kamienna. Z opóźnieniem dotarła do nas informacja o powołaniu /20.IX./ - w oddziale okręgowym PKP w Skarżysku Kamiennej - Komisji Założycielskiej NSZZ "S". Skład: Zenon Rurarz, Robert Figowski, Zbigniew Zeina.

20.IX. - 4.X. Świdnik. Odbyło się zebranie pracowników WSK-Świdnik, na którym powołano Komitet Założycielski NSZZ "S". Członkowie: Zbigniew Biały, Andrzej Borys, Piotr Kuczyński, Stanisław Buczyński, Ryszard Pasek, Andrzej Padała, Stanisław Wielkoliński, Edward Bieniec, Jan Kwit, Marek Matys, Krzysztof Rak.

4.X. złożono wniosek o rejestrację do sądu woj. w Lublinie oraz pismo do dyrektora z prośbą o przydział lokalu - dyrektor odmówił. Wszyscy członkowie Komitetu byli wzywani na rozmowy do działu kadr, gdzie informowano ich, że kierownictwo zakładu nie uznaje ich mandatu do reprezentowania załogi.

21.IX. Nowy Sącz. Przedstawiciele NSZZ "S" i NSZZ "S" Rolników Indywidual-

nych, wydali wspólne oświadczenie:

"W związku z listem pana Adama Ogorzałka do 46 wybranych przez niego osób, zapraszającym na "spotkanie okrągłego stołu na szczeblu wojewódzkim" w ratuszu dnia 24.IX.1988 o godz. 12, oświadczamy:

Jesteśmy świadomi, jak bardzo naszej Ojczyźnie potrzebne jest porozumienie wszystkich sił społecznych i politycznych. Zdajemy sobie sprawę, że bez społecznego poparcia żaden rząd nie jest w stanie wprowadzić jakichkolwiek reform.

My, jako członkowie NSZZ "Solidarność" i NSZZ "Solidarność" Rolników Indywidualnych stwierdzamy, że naszym reprezentantem w warszawskich rozmowach "okrągłego stołu" jest Lech Wałęsa. Jesteśmy przekonani, że organizowanie innych "okrągłych stołów" jest bezprzedmiotowe przed zawarciem porozumienia w Warszawie.

"Solidarność" nowosądecka nie udzieliła nikomu pełnomocnictwa do występowania w jej imieniu w dniu 24.IX.1988. Natomiast po osiągnięciu porozumienia przez Lecha Wałęsę, "Solidarność" nowosądecka wyznaczy - w razie potrzeby - przedstawicieli do rozmów na szczeblu wojewódzkim."

Za NSZZ "Solidarność"

Za NSZZ "Solidarność" Rolników Indywidualnych - Władysław Pikea

25.IX. Sieradz. Przedstawiciele NSZZ "Solidarność" i NSZZ "Solidarność" Rolników Indywidualnych podjęli wspólną uchwałę o poparciu dla przewodniczącego Związku - Lecha Wałęsy; Przedstawiciele NSZZ "Solidarność" oraz Rolników Indywidualnych "Solidarność" Regionu Ziemia Sieradzka na spotkaniu w dniu dzisiejszym podjęli uchwałę w pełni popierającą przewodniczącego Związku Lecha Wałęsę w jego rokowaniach z władzami o legalizację "Solidarności".- Uchwałę podpisały 52 osoby.

25.IX. Krasnik. List pracowników Fabryki Łożysk Tocznych do przewodniczącego Związku, Lecha Wałęsy, w sprawie legalizacji NSZZ "Solidarność", podpisany przez 450 osób:

"Z uwagi na mające nastąpić rozmowy okrągłego stołu, my, niżej podpisani pracownicy Fabryki Łożysk Tocznych w Krasniku uważamy, że rozpoczęcie rozmów przez władze winno być równocześnie związane z legalizacją NSZZ "Solidarność". W ubiegłych latach przez monopol partii i nowych związków na działalność w zakładzie pracy nazbierało się dużo krzywdy i upokorzenia dla wielu ludzi pracy, prześladowanych i dyskryminowanych za brak przynależności do neozwiązków, za brak tzw. aktywności politycznej. I tak:

1. Nomenklatura przybrała karykaturalne formy. Doszło do tego, że każde stanowisko - od brygadzysty - jest zatwierdzane przez partię i jest zerwane tylko dla neozwiązkowców.

2. Przynależność do nowych związków jest podstawowym warunkiem na otrzymanie mieszkania. Warunek ten figuruje nawet w odpowiednich zarządzeniach dyrekcji.

3. Wczasy zagraniczne i kolonie są dostępne tylko dla neozwiązkowców.

4. Korzystanie z sanatoriów i pomocy, szczególnie dla rencistów, unależnione jest od przynależności do nowych związków.

5. Pracownik nie będący w nowych związkach praktycznie nie może być odznaczony, nawet odznakami zakładowymi, nie mówiąc już o odznakach państwowych.

6. w PZT funkcjonuje w dalszym ciągu system asygnat na przydział samochodów, system preferujący ludzi z tzw. kolektywów i nowozwiązkowców.

7. W dalszym ciągu kolektywy i egzekutywy poniżają i niszczą ludzi, którzy w jakiś sposób narazili się władzom wydziałowym. Bolesnym przykładem może być sprawa pani Teresy Poseniak, pracownicy Z-1, prześladowanej od 1983 roku, tzn. od czasu aresztowania i rewizji dokonanej przez SB w związku z podejrzeniem o działalność związkową. Sytuacja jej stała się niemożliwa do zaakceptowania przez każdego przyzwoitego człowieka w zakładzie. Samowola kolektywu i kierownictwa przebrała wszelkie granice przyzwoitości.

Dla przywrócenia ludzkiego stosunku i poszanowania człowieka pracy koniecznym staje się istnienie niezależnego związku zawodowego, który byłby równorzędnym partnerem dla administracji."

27.IX. Radomsko. 27.IX powstał Komitet Założycielski "Stowarzyszenia Obrony Praw Człowieka" w Radomsku. W skład Komitetu wchodzi prawnicy, lekarze, księża i działacze "S". Wniosek o rejestrację podpisany przez kilkanaście osób został złożony do Urzędu Miasta oddział w Radomsku. Do Komitetu należą m.in. Józef Kowalczyk - działacz "S" i mec. Roman Derda.

28-30.IX. Dolny Śląsk. Powołano Komitety Organizacyjne NSZZ "Solidarność" w: - Przedsiębiorstwie Budownictwa Przemysłowego we Wrocławiu - Komitet powstał 28.IX., liczy 8 osób, zbierane są podpisy pod deklaracjami. - Zakładach Produkcyjnych Aparatury Elektronicznej we Wrocławiu - Komitet powstał 30.IX., liczy 17 osób, 162 osoby złożyły podpisy pod deklaracjami "Solidarności" /ok. 75% załogi/. - Politechnice Wrocławskiej - 30.IX. odbyło się otwarte zebranie założycielskie, które prowadził Tomasz Wójcik /przewodniczący komisji zakładowej z roku 1981/. Obecnych było około 1000 osób. Podjęto uchwałę o wznowieniu działalności dawnej KZ. Komisja zobowiązała się do przeprowadzenia wyborów i zebrania deklaracji członkowskich. Dotychczasowa Tajna Komisja Zakładowa pozostaje niejawna. Uchwalono poparcie dla Lecha Wałęsy oraz dla kandydatury W. Frasyniuka do rozmów "okrągłego stołu". - KWK "Wałbrzych" w Wałbrzychu - Komitet powstał 2.X., liczy 15 osób, przewodniczący - Władysław Koźcażyński.

28.IX. Gorzów Wielkopolski. Uchwała Rady Regionu NSZZ "Solidarność":

W związku z odbudową struktur związkowych w zakładach pracy zaistniała konieczność ustalenia zasad opłacania składek przez członków. Brak formalnie zorganizowanej księgowości oraz możliwości potrącania składek z listy płac uniemożliwiły praktycznie płacenie składek w ustalonej przez I Walny Zjazd Delegatów wysokości 1% poborów. W tej sytuacji Rada Regionu NSZZ "Solidarność" w Gorzowie Wlp. postanawia zalecić opłacanie składek w jednolitej dla wszystkich członków związku w regionie wysokości minimum 300 zł, a dla emerytów i rencistów 200 zł. miesięcznie.

Przyominamy, że zgodnie z § 12 p. 1 statutu związku regularne płacenie składek jest jednym z podstawowych obowiązków członka. Zapewnienie regularnego dopływu środków finansowych umożliwi znaczne zaktywizowanie bieżącej działalności związku i jest równocześnie niezbędne dla tworzenia rezerwy finansowej na wypadek strajku. W zakładach, gdzie istnieją zorganizowane struktury związkowe, składowi należy odprowadzać na rzecz władz zakładowych w pozostałych przypadkach za pośrednictwem kolporterów "Feniksa" na rzecz Rady Regionu, prowadzącej m.in. gospodarkę finansową związku w regionie." 31 podpisów członków Rady

28.IX. Warszawa. W Muzeum Historycznym m. Warszawy odbyło się zebranie pracowników. Podjęto decyzję o wznowieniu działalności "S". Na ok. 80 osób - 50 podpisało deklaracje. Działka 13-osobowy Komitet Założycielski. Zamierza on złożyć wniosek o rejestrację.

29.IX. Tarnów. Wniosek o rejestrację złożyła do sądu Komisja Założycielska NSZZ "Solidarność" Zakładów Mechanicznych "Tarnów". Deklaracje wstąpienia do Związku podpisało w zakładzie 200 osób. W godzinę po złożeniu wniosku SB zabrała z zakładu członka Komisji Tadeusza Kurleja. Przetrzymano go w areszcie przez 22 godziny. Tego samego dnia odbyło się zebranie załogi w Tarnowskich Zakładach Azotowych. Ukonstytuowano Komitet Założycielski "Solidarności", liczący 13 osób. Następnego dnia złożono do sądu wniosek o rejestrację. Zebrano 550 podpisów pod deklaracjami członkowskimi.

29.IX. Wrocław. Dyrektor Miejskich Przedsiębiorstw Komunikacyjnych wystosował pismo skierowane indywidualnie do poszczególnych członków Komitetu Organizacyjnego NSZZ "Solidarność", w którym zawiadamia /cyt. fragment/:

"Informuję, że zgodnie z ustawą o związkach zawodowych oraz uchwałą Rady Państwa z dnia 12.X.1982, w jednym zakładzie pracy może być utworzony tylko jeden związek zawodowy. Uwzględniając powyższe, jak również rysującą się nadzieję na uzyskanie ogólnonarodowego porozumienia społecznego, stwarzanie tzw. faktów dokonanych w postaci nieformalnej działalności związkowej poza NSZZ Pracowników MPK jest wysoce niewskazane i niezgodne z przejawianą przez uczestników zapowiadanego okrągłego stołu wolą porozumienia i wspólnego

działania dla rozwiązywania istotnych problemów naszego kraju. Zobowiązują obywatela do niepodjęcia /.../.

Podpisał mgr Bogdan Lewandowski, dyr. MPK d/s pracowniczych

10.IX. Jastrzębie. Odbyło się posiedzenie Tymczasowej Krajowej Komisji Górnictwa NSZZ "Solidarność". Wytypowano delegatów do rozmów "okrągłego stołu" w ramach tematyki górniczej:

Alojzy Pietrzyk - KWK "Manifest Lipcowy"
Grzegorz Stawski - KWK "Manifest Lipcowy"
Ryszard Brzuzy - KWB "Bełchatów"
Bogdan Nuciński - ZG Lubin
Piotr Polmański - KWK "Andaluzja"
Stanisław Węglarz - RKW NSZZ "Solidarność" regionu Śródkoło-Wschodniego
Ludwik Krywulko - KWK "XXX-lecia PRL"

Zgodnie z ostatnimi informacjami podajemy aktualny skład RKW NSZZ "Solidarność" regionu Śląsko-Dąbrowskiego /po dokooptowaniu przedstawicieli komitetów "Solidarności" ze strajkujących kopalni/: Kazimierz Switon, Michał Dąty, Danuta Skorenko, Adam Giera, Adam Kowalczyk, Hubert Renert, Jan Górny, Andrzej Sokołowski, Wiktor Krywulko, Krzysztof Zakrzewski.

Powstał Komitet Założycielski Wspólnoty Emerytów i Rencistów Okręgu Śląsko-Dąbrowskiego "Solidarność", w składzie: Bazyl Tyszkiewicz, Renata Szumańska, Wojciech Zieliński.

Wniosek o rejestrację skierowany do wojewody został odrzucony w I i II instancji.

1.X. Bielsko-Biała. Komisja założycielska NSZZ "Solidarność" w zakładzie nr 1. Fabryki Samochodów Małolitrażowych informuje, że w ciągu pierwszego tygodnia swego istnienia zebrała 540 podpisy pod deklaracjami członkowskimi.

2.X. Bolesławiec. Odbyło się spotkanie niejawniej Komisji Koordynacyjnej "S" z przedstawicielami 13 zakładów pracy Bolesławca: Fabryki Domów, Fama-go, Polfy, Bolesławickiego Przedsiębiorstwa Budowlanego, Odlewni Żeliwa, Zespołu Szkół Górniczych Kombinatu Górniczego Huty Miedzi, Zakładów Kopalni Surowców Mineralnych, Państwowych Zakładów Zbożowych, Zakładów Chemicznych "Wizów", Zakładów Ceramicznych, Zakładów Energetycznych, Zakładów Ceramiki Artystycznej, Modergutu.

Powołano jawną Międzyzakładową Komisję Koordynacyjną z Janem Filipkiem /czł. RKW Dolny Śląsk/ na czele. Skład Komisji: Zdzisław Chalewicz, Władysław Dąbrowski, Stanisław Filipek, Zbigniew Gbański, Ignacy Gorczyca, Bogusław Jarema, Franciszek Kozdra, Zbigniew Razik, Tadeusz Roksela, Jacek Strużak, Mieczysław Szczurek, Marian Wieczorek.

2.X. Wrocław. Trzystemu rolników: Bronisław Kendlik - Hajduki Nyskie, Zdzisław Reczek - Kubice, Paweł Job - Kubice, Zdzisław "azanka" - Bardno, Tadeusz Łuszczek - Bardno, Leszek Łoziński - Kubice, Józef Bułka - Kubice, Jerzy Kowacz - Kubice, Stanisław Raś - Latocice, Jan Borżanowski - Bielice, Józef Drozd - Rusocin, Tadeusz Bartosiewicz - Bykowice, Stanisław Hasiak - Bykowice - województwa wrocławskiego wydało oświadczenie o wznowieniu działalności "Solidarności" wiejskiej. Informują, że postanawiają działać w "S". Stawiają sobie za cel obronę godności i zawodowych praw rolników. Powołują się na Konstytucję PRL oraz na międzynarodowe paktów praw człowieka.

3.X. Wrocław. W środowisku wrocławskiej służby zdrowia zebrano do dnia 3.X. ok. 170 podpisów pod listem popierającym Lecha Wałęsę i cedującym na niego reprezentowanie interesów środowiska.

3.X. Kraków. Odbyło się zebranie założycielskie "Solidarności" w krakowskiej Akademii Ekonomicznej, w którym uczestniczyło 61 osób. Wybrano 20-osobowy komitet założycielski, w którego skład weszli m.in. prof. Roman Domaszewicz - wiceprezes krakowskiego KIK-u, prof. Kazimierz Zajac - były dziekan jednego z wydziałów, doc. Jerzy Mikułowski-Pomorski - były delegat do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, prof. Jan Steczkowski, prof. Janusz Maciaszek, prof. Jan Małecki - były rektor AE, dr Jan Dziadoń - rzecznik RKS "Małopolska", dr Jerzy Bukowski - przewodniczący Komitetu Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego.

62 osoby podpisały deklaracje członkowskie "Solidarności"

Na Uniwersytecie Jagiellońskim Komitet Założycielski "S" dostał tablicę w Collegium Novum.

3.X. Wielkopolska. Powołano Komitety Organizacyjne NSZZ "Solidarność" w Kopalni Soli w Kłodawie /komitet liczy 15 osób/ oraz w Zespole Opieki Zdrowotnej w Turku, w woj. konińskim /komitet liczy 15 osób/.

3.X. Skarżysko-Kamienna. Oświadczenie:

Kierując się dążeniem do zrzeszania się we własnej organizacji związkowej w dniu 3.X.88 w Zakładach Metalowych "Mesko" w Skarżysku Kamiennej powstała Tymczasowa Komisja Zakładowa NSZZ "Solidarność" w składzie:

1. Wojciech Markiewicz - przewodniczący,
2. Marek Balcer - wiceprzewodniczący,
3. Andrzej Kutwin,
4. Krzysztof Jasiński,
5. Witold Kołodziej,
6. Jan Kaps,

na powstanie której zaangażowało się zbyt wiele dążeń załogi "Mesko". Optymistycznie patrzymy na rezultaty okrągłego stołu, który jest perspektywą zakatwienia problemu robotniczego, jakim jest legalizacja związku zawodowego "Solidarność".

Jesteśmy przekonani, że obok decyzji pozytywnej w sprawach związkowych nastąpią pozytywne zmiany w sprawach gospodarczych.

Frustracja związku zawodowego "Solidarność" jest zależna nie tylko od władz, ale jednocześnie od organizacyjnej presji i wytrwałości załogi "Mesko". Jesteśmy przekonani, że nasze dążenia w sprawach pluralizmu związkowego, chociaż uzależnione od decyzji władz, są zjawiskiem trwałym, gdzie decydującą rolę odegra ponowna rejestracja NSZZ "Solidarność".

3.X. Piotrków Trybunalski.

komunikat komitetu organizacyjnego NSZZ "Solidarność" w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Komunikacji Miejskiej

W dniu 3.X.88 powstał w naszym przedsiębiorstwie komitet organizacyjny NSZZ "Solidarność" w składzie:

- Marek Trenda - kierowca
- Wacław Gapsiński - kierowca
- Jerzy Pietrzak - kierowca

Podjęmując się działalności reaktywowania NSZZ "Solidarność" w WPKM w Piotrkowie Trybunalskim kierujemy się przekonaniem, że tylko ideały Sierpnia 1980 roku, z których wyrósł nasz związek, mogą stanowić podstawę do autentycznych reform gospodarczych, społecznych i politycznych.

Komitet organizacyjny NSZZ "Solidarność" nie pretenduje do roli władzy związkowej. Z chwilą wyboru statutowych władz związku na terenie naszego przedsiębiorstwa komitet organizacyjny rozwiąże się. Zwracamy się do wszystkich pracowników WPKM: popieracie naszą inicjatywę. Tylko poprzez solidarne działanie możemy osiągnąć pewne zwycięstwo.

Komitet organizacyjny

Do wiadomości:

- dyr. naczelny WPKM
- RKW NSZZ "Solidarność"

3.X. Warszawa. "Solidarność" Pracowników Wydawnictw informuje, że 340 pracowników z 11 warszawskich wydawnictw podpisało list do Lecha Wałęsy popierający go w zbliżających się obradach "okrągłego stołu". W liście tym uznano, że sprawy dla społeczeństwa najważniejsze to: legalizacja "Solidarności", pluralizm polityczny, uwolnienie gospodarki od od podporządkowania aparatowi partyjnemu oraz zniesienie cenzury w obiegu informacji.

Komitet Założycielski NSZZ "Solidarność" Miejskich Zakładów Komunikacyjnych złożył wniosek o rejestrację w sądzie. Komitet liczy 12 członków, przewodniczącym jest Jan Szachno. Zwrócono się do Mariana Parchockiego o pomoc w organizacji związku i doradztwo. M. Parchocki jest działaczem "S" z roku 1981. Komitet wydał odezwę do pracowników zakładu:

"Koledzy, trzeba wziąć swoje sprawy w swoje ręce i podjąć pracę związkową. Historia ostatnich lat uczy, że bez naszego udziału może być jedynie gorzej. Nie dajmy się skłócić, oszukać i wykorzystać. Solidarność potrzebuje nas, my potrzebujemy "Solidarności". /25.IX.1988/

W "Polkolorze" zawiązano 14-osobowy Komitet Organizacyjny z Władysławem Karasińskim na czele. 7.X.1988 zamierzają złożyć wniosek o rejestrację.

3.X. Kraków. Powołano 17-osobowy Komitet Założycielski NSZZ "S" w oddziałach i placówkach PAN w Krakowie, w składzie: doc. Jakub Bodziany, mgr Maciej Bóbr, mgr Barbara Burchard, dr Małgorzata Guzikowa, dr Zygmunt Klimek, doc. Halina Kościuszko, dr Andrzej Łaptaś, dr Andrzej Piątkowski, mgr Grzegorz Pioterek, prof. Marian Plezia /czł.PAN/, doc. Ryszard Przewłocki, prof. Emanuel Roźtworowski /czł. PAN/, dr Anna Skowron-Cędrzak, prof. Andrzej Smolarski /czł. PAN/, doc. Jan Steczko, dr Ryszard Terlecki, doc. Krystyna Wasylkowa.

Do 7.X. zebrano 382 podpisy pod listem popierającym Lecha Wałęsę.

4.X. Warszawa. W godzinach 14-15,30 odbył się wiec pracowników i studentów Uniwersytetu Warszawskiego. Uczestniczyło w nim 1,5-2 tys. osób i była to największa tego typu demonstracja od 1981 r. Organizatorami były przedstawiciele poszczególnych grup pracowników Uniwersytetu (młodszej kadry naukowej, pracowników inżynieryjno-technicznych, bibliotekarzy, administracji etc.). Zgłoszono postulaty: 60% podwyżki płac, wzrost nakładów na naukę, zmiana ustawy o szkolnictwie wyższym, wolność słowa i informacji, weryfikacja płac co kwartał, budowa nowych domów studenckich, biblioteki i innych gmachów dla UW, 8-godzinny dzień pracy jako podstawa naliczania zarobków dla pracowników obsługi, jawność nagród i premii, legalizacja "Solidarności" i NZS. Wyrażono poparcie dla Lecha Wałęsy w jego rokowaniach z władzami o legalizację "Solidarności".

Wiec prowadził Maciej Jankowski, pracownik obsługi technicznej UW, członek RKW Mazowsze. Przemawiał m.in. rektor uczelni prof. Grzegorz Białkowski w imieniu senatu i władz rektorskich obiecał spełnienie postulatów finansowych /podwyżka płac o 60%/. Podjęto decyzję o powołaniu komitetu strajkowego, który ma koordynować dalsze działania zmierzające do wymuszenia na władzach realizacji wymienionych postulatów. Członków KS mają delegować poszczególne wydziały i grupy pracownicze. Jednocześnie przyjęto rezolucję:

"My, pracownicy i studenci UW, zgromadzeni na wiecu w dniu 4.X.88 protestujemy przeciwko stałemu obniżaniu rangi wyższych uczelni przez zaniedbywanie ich potrzeb materialnych. Domagamy się godziwych zarobków i poprawy warunków pracy i nauki. Domagamy się uznania NSZZ "S" i NZS. Popieramy Lecha Wałęsę."

4.X. Wołomin. Oświadczenie Tymczasowej Komisji Założycielskiej NSZZ "S" w Zakładach Stolarstwa Budowlanej w Wołominie z 4.X.1988:

Powołując się na art 87 i art.98 konwencji MOP, obowiązujących również w PRL, a traktujących o prawie do zrzeszania się w związki zawodowe, oświadczamy, że dnia 4.10.1988 w ZSB w Wołominie powstała TKZ NSZZ "S" w następującym składzie: Lucjan Niski, Wojciech Kieślak, Jan Kazimierzczak, Grażyna Wróblewska, Jan Szubierajski (przew. KZ w l.1980-81), Zdzisław Bykowski.

Sytuacja naszego kraju nie nastraja optymistycznie, mimo to uważamy, że nie należy tracić nadziei.

Ojczyzna nasza może być wyprowadzona z kryzysu tylko wysiłkiem wszystkich Polaków. Dlatego stoimy na stanowisku, że pluralizm związkowy jest niezbędny, jeżeli poważnie mamy traktować porozumienie, a więc przyszłość Polski.

Uważamy, że jedynie związek zawodowy niezależny od partii politycznych i administracji jest w stanie bronić interesów pracowników.

Zamierzamy, jako TKZ NSZZ "S" wspomagać wszystkie działania zmierzające do wyprowadzenia kraju z kryzysu. Zaznaczamy jednak, że reforma gospodarcza nie może być wprowadzona kosztem obniżenia poziomu życia pracowników.

TKZ NSZZ "S" gotowa jest współpracować z innymi organizacjami związkowymi (na prawach partnerstwa), jeżeli będzie to zgodne z interesami pracowników, oraz zastrzega sobie prawo do reprezentowania swoich członków i ich obrony wszelkimi dostępnymi środkami.

Interesy TKZ NSZZ "S" w obradach przy "okrągłym stole" reprezentuje przewodniczący NSZZ "S" Lech Wałęsa.

Do wiadomości: - Dyrekcja ZSB Wołomin
- Przew. NSZZ "S" Lech Wałęsa
- RKW Mazowsze
- Tymczasowy Zarząd Oddziału "S" Wołomin

5.X. Warszawa. Pracownicy przedsiębiorstwa Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Chemicznego PROCHEM poinformowali, że w zakładzie przeprowadzono wybory uzupełniające do starej Komisji Zakładowej "S". Zamierzają złożyć wniosek o rejestrację.

* * *

OSWIADCZENIE KO NSZZ "S" HUTY STALOWA WOLA Z DNIA 5.10.88
W SPRAWIE ŚLEDZTWA DOTYCZĄCEGO ŚMIERCI PORUCZNIKA SB -
- MIECZYŚLAWA TURBAKIEWICZA.

W dniu 31.08.88 ok. godziny 21.00 na terenie Huty Stalowa Wola popełnił samobójstwo funkcjonariusz SB Mieczysław Turbakiewicz. Okoliczności śmierci nie są sporne i nie budzą wątpliwości wśród pracowników Huty. Fakt samobójstwa miał miejsce na oczach kilkudziesięciu osób. Wszyscy znani K.O. świadkowie wyjaśniają jednoznacznie, że funkcjonariusz ten prowadzony przez kilku członków straży strajkowej wyjął nieoczekiwanie pistolet i postrzelił się, w wyniku czego zmarł. Nikt ze świadków nie stwierdził, aby był on popychany, szarpany lub żeby używano w stosunku do niego jakiegokolwiek przemocy. Nie czekając na ustalenia śledztwa, fakt śmierci funkcjonariusza na terenie objętego strajkiem okupacyjnym zakładu wykorzystywano propagandowo przeciwko strajkującym, a także miejscowym księżom. W dzienniku "Nowiny", "Życie Warszawy", "Tygodnik Nadwiślański", a ostatnio w "Służbie Narodu" ukazywały i ukazują się oszczercze artykuły operujące kłamstwem, skierowane przeciwko K.O., uczestnikom strajku oraz duchowieństwu. MO, SB i prokuratura prowadzi śledztwo z pogwałceniem elementarnych zasad postępowania karnego. Świadczenie są zastraszani oraz przetrzymywani ponad 30-40 godzin. Jeden ze świadków, Józef Ostrowski, został skazany na 3 tygodnie aresztu tylko w tym celu, aby można go było przesłuchać w dogodnych dla organów śledczych warunkach i poddawać stosownej presji, pomimo że jest on chory na pedaczkę. Przesłuchuje się wiele osób, o których z góry wiadomo, że nie były świadkami i nic nie wiedzą na temat samobójstwa funkcjonariusza. Dotąd przesłuchano ok. 100 pracowników Huty i wezwania doręczane są w dalszym ciągu. W trakcie przesłuchań rzekomi świadkowie wyrytywani są o organizację strajku, pełnione funkcje w czasie jego trwania oraz o członków K.S. Świadców obraża się, funkcjonariusze używają nawet wyrażań wulgarnych. W szczególności naruszają również, w obecności świadków, dobre imię ks. Edwarda Frankowskiego i innych księży.

Nie może być wątpliwości, że samobójstwo funkcjonariusza SB służy jako pretekst do zastraszania uczestników strajku i odwrócenia uwagi od faktu, że był to powszechny i uznany nawet przez władze centralne za słuszny protest robotniczy przeciwko dotychczasowej polityce władz. Niezależnie od tego metody śledztwa, stworzona wokół niego atmosfera, kłamliwe artykuły propagandowe pozbawiają wiarygodności intencje władz, które deklarują chęć porozumienia ze społeczeństwem, w tym i z NSZZ "G". W tej sytuacji stanowczo protestujemy przeciwko metodom śledztwa i propagandzie uprawianej wokół tragicznej śmierci funkcjonariusza SB. Oświadczamy również, że opisane metody sprawdzają do zera zaufanie społeczne do organów dochodzeniowo - śledczych i mogą przynieść w przyszłości rezultaty nie oczekiwane przez organizatorów tego zakrojonego na dużą skalę kłamstwa.

Delegaci do KKW:

4.X. Szczecin - Edward Radziewicz, wybrany na posiedzeniu MKO.

5.X. Stalowa Wola - Władysław Liwak, wybrany na posiedzeniu KO Huty.

6.X. Płock. Wniosek o rejestrację złożył do sądu Komitet Założycielski NSZZ "G" w Płockiej Fabryce Maszyn Złwnnych. Komitet liczy 12 osób. Deklarację popierającą utworzenie komitetu podpisało 350 osób. Akcja zbierania podpisów trwa nadal.

III. REPRESJE

- Górny Śląsk /stan na 5.X. Jastrzębie/. Napływają informacje o represjach trwających na Górnym Śląsku, jednakże dane liczbowe podawane przez różne źródła zawierają rozbieżności. RKW NSZZ "Solidarność" Górny Śląsk informuje, że 30.IX. było 114 osób zwolnionych z pracy, 40 osób przeniesionych na gorsze stanowiska, sprawy prokuratorskie wytoczono 52 osobom, 60 osób powołano do wojska, 4 osoby otrzymały eksmisje.

Komisja Interwencji i Praworządności przekazuje, że zwolnień było /także do 30.IX./ 115, sprawy prokuratorskie wytoczono 52 osobom, 40 osób przeniesiono na gorsze stanowiska pracy, 39 osób powołano do wojska, 7 osób otrzymało nakaz eksmisji.

MKS [informacja Grzegorza Stawskiego/ podaje natomiast: zwolniono 122 osoby, śledztwo toczy się przeciwko 25 osobom, powołano do wojska 36 osób, 2 osoby otrzymały nakaz eksmisji.

Według informacji Komitetu Helsińskiego z KWK "Manifest Lipcowy" i KWK "Jastrzębie" 8 górników otrzymało powołanie do wojska:

Ireneusz Worożyna	- 23.VIII. do Wrocławia
Jarosław Piter	- 23.VIII. do Świdnicy
/jedeny żywiciel rodziny/	
Arkadiusz Białoszewski	- 9.IX. do Biedruska
Dominik Grodowczyk	- 23.VIII. do Gniezna
Lecz Witczak	- 25.VIII. do Biedruska
Bogdan Grygoruk	- na 26.X. do Tarnowskich Gór
Dariusz Klimaszewski	- na 25.X. do Gliwic
Robert Małek	- 4.X. do Biedruska

/KWK "Jastrzębie"/

KWK "Moszczenica"

W ostatnich dniach września 8 górników zostało skreślonych z listy przydziałów na mieszkania. Grzegorz Mularski /także pracownik "Moszczenicy", żona, jedno dziecko, zwolniony dyscyplinarnie za udział w strajku/ otrzymał nakaz wyprowadzenia się z mieszkania, opłacanego przez kopalnię, jeżeli nie opuści mieszkania czynsz miesięczny wynosił będzie 17 tys. złotych.

- Zdzisław Pająk otrzymał drugie powołanie do wojska /poprzednio odmówił z zagrożeniem skierowania sprawy na kolegium w przypadku kolejnej odmowy.

- 4.X. w kopalni miał miejsce incydent w czasie wypłacania dniówek strajkowych. Zakładowe ORMO usiłowało /bez powodzenia/ odebrać przepustki wypła-

cającym i usunąć ich z terenu zakładu.

KWK "Borynia"

- Ireneusz Witkowski z Komitetu Założycielskiego NSZZ "Solidarność" został przeniesiony na gorsze stanowisko pracy; zarabia o 30% mniej.

- Henryk Mieszkowski z Komitetu Założycielskiego "Solidarność" z polecenia kierownika Gawrona już drugi miesiąc nie otrzymuje premii uznaniowej.

- 3.X. do prokuratury rejonowej w Jastrzębiu wezwano 6 członków KZ NSZZ "Solidarność" z kopalni, w tym przewodniczącego. Prokurator zagroził zastosowaniem artykułu 282a, w przypadku kontynuowania działalności związkowej.

KWK "Morcinek" - 1.X.88

Na cechowni kopalni zatrzymano pięciu górników rozdających prasę związkową "Solidarność": Franciszka Cichonia, Arona Wojtczaka, Adama Wasilewskiego, Jerzego Paliko, Tadeusza Urbańskiego. 2.X. zostali zwolnieni, włączono im wezwania do stawienia się na komendzie MO 3.X.

28.IX. KWK "Krupiński"

Pracownik kopalni, Józef Gałuszka został skierowany przez prokuratora na przymusowe badanie psychiatryczne. Przy badaniu asystowali funkcjonariusze SB.

28.IX. w Raciborzu zatrzymano Janusza Małka z KWK "Marcel" i Edwarda Jarka z KWK "Manifest Lipcowy" podczas rozdawania prasy związkowej. Zwolniono ich po 5 godzinach. Funkcjonariusze odnosili się do zatrzymanych ordynarnie, a na ich żądanie wydania zaświadczeń o zatrzymaniu odpowiedź brzmiała: "możecie zostać wykopani z komisariatu". Złożyli skargę w prokuraturze.

9.IX. Olsztyn

- Odbyło się kolegium przeciwko Władysławowi Kałudzińskiemu, oskarżonemu o to, że w dniu 31.XIII.1988, w czasie mszy za ojczyznę w olsztyńskim kościele Najświętszego Serca Jezusowego trzymał transparent o treści: "Boga błogosław Solidarność". Zasadzono wyrok: 50 tys. grzywny, 40 tys. nawiązki i 2250 zł zwrotu kosztów.

30.IX. Olsztyn. Odbyły się kolegia członków WiP - Arkadiusza Grzybka, studenta Uniwersytetu Warszawskiego, lat 19, oraz Andrzeja Pilata, ucznia pomaturalnej szkoły medycznej w Olsztynie, także 19-latką. Skazani zostali za rozlepianie ulotek 9.VIII. Kolegium wymierzyło im po 40 tys. zł. grzywny + 30 tys. zł. nawiązki + 1,5 tys. zł. zwrotu kosztów postępowania.

7.IX. Szymon Gierowski złożył podanie o służbę zastępczą. 29.IX. otrzymał odpowiedź odmowną. Nie wezwano go na rozmowę z komisją; stanowi to uchybienie formalne.

29.IX. Kielce. Odbyły się kolegia Marka Chabacza (30 tys. zł. grzywny) i Jana Zięby (20 tys. zł. grzywny) za zbieranie pieniędzy w kieleckich kościołach w maju br. Z tej zbiórki na rzecz represjonowanych skorzystały 24 osoby, które otrzymały wsparcie w wysokości 20-50 tys. zł.

30.IX. Kielce. Wyłączono telefon Jerzego Stępnia, członka RKW Ziemi Świętokrzyskiej, który udzielał naszemu serwisowi informacji ze swego regionu. Wcześniej, w Warszawie, wyłączono 4 telefony SIS, w tym telefon Jacka Kuronia.

7.X. otrzymali wezwania na kolegium: Wojciech Markiewicz /K.Z. Zakł. Prom.-Mesko/, Janusz Pryciak /K.Z. PKS Autotransport SA Starachowice/ i Jerzy Stępień /RKW/. Oskarżeni są z § 52a, pkt.1 /wzniesienie niepokojów społecznych/.

3.X. Tarnów.

Członek Komitetu Założycielskiego w Zakładach Mechanicznych "Tarnów", Józef Banek, został zabrany z miejsca pracy przez SB. Przesłuchanie dotyczy-

to struktur konspiracyjnych w zakładzie. Był to już drugi przypadek zabrania działacza związkowego z miejsca pracy na przesłuchanie, jaki zdarzył się w Zakładach Mechanicznych "Tarnów".

3.X. Wrocław

Ogłoszono wyroki w procesie działaczy PPS. Czesław Borowczyk został skazany na 1,5 roku więzienia z zawieszeniem na 3 lata, 80 tys. grzywny. Zaliczono mu okres, który uprzednio spędził w areszcie. Józef Pinior - 1 rok więzienia z zawieszeniem na 3 lata, 50 tys. grzywny. Zaliczono okres, który spędził w areszcie. Jolanta Skiba - 5 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 3 lata, 40 tys. grzywny. Zaliczono okres aresztu. Aleksandra Sarata, odpowiadająca z wolnej stopy - 1 rok więzienia z zawieszeniem na 3 lata, 40 tys. grzywny z zamianą na areszt. Zaliczono okres spędzony w areszcie w maju br.

W uzasadnieniu wyroku sąd nie uwzględnił argumentów obrony, która wskazywała na szkodliwość w zeznaniach świadków oskarżenia.

5.X. Gdańsk.

Ze Stoczni Gdańskiej zwolniony został dyscyplinarnie Dariusz Kasper, aktywny uczestnik strajków z maja i sierpnia 1988 r., pracownik wydziału W-1. Kasper uległ niedawno wypadkowi przy pracy /miot pneumatyczny zmiażdżył mu palec/ i w chwili zwolnienia przebywał na zwolnieniu lekarskim. Dyrekcja uznała, że ów wypadek był celowym samookaleczeniem. Zeznawali świadkowie pracujący na innych wydziałach. Na posiedzenie dyrekcji /4.X./, na którym podjęto decyzję o zwolnieniu Kaspera, nie wpuszczono szefa wydziałowej "Solidarności".

Szczecin

4.X. Szczecińska prasa podała, że w wyniku czynności prokuratury wszczętej w Szczecinie umorzono postępowanie karne tylko w stosunku do jednego z członków Komitetu Strajkowego z Zakładu Budownictwa Kolejowego. Osobę tę /nie podano nazwiska/ zobowiązano jednak do wpłacenia 30 tys. zł na Centrum Zdrowia Matki Polki. W stosunku do pozostałych osób postępowanie toczycie nadal i prawdopodobnie do sądu zostanie skierowany akt oskarżenia. W "So-

W wojewódzkim Przedsiębiorstwie Komunikacji Miejskiej prokuratura rozpoczęła zaznajamianie podejrzanych z materiałami postępowania przygotowawczego. Wezwany został Mieczysław Lisowski, wezwania doręczono także innym podejrzany. Jest to końcowa czynność postępowania przygotowawczego, prawdopodobnie i w tym przypadku do sądu zostaną skierowane akty oskarżenia. Według Andrzeja Milczanowskiego sytuacja ta jest bardzo niepokojąca, zażalenie podejmowanych obecnie przez prokuraturę działań może być przeciwny wobec oczekiwań tych, którzy owe działania podjęli. To, iż rozpoczęto odwrętkado mniej znanego, strajkującego krócej /ZBK/, następnie akcją przesiedlono do WPKM, nie podejmując na razie działań przeciwko pracownikom najsilniejszego zakładu /Stoczni/ oraz przeciwko członkowi MKO /jest wśród nich delegat do rozmów "okrągłego stołu"/ wskazuje, że akcja ta jest w umiejętny sposób stopniowana i w owien sposób przewidywana. Milczanowski stwierdził jednak, że może to oznaczać całkowitą przypadkowość podjętych działań.

Piotrków Trybunalski

Trzej pracownicy WPKM /członkowie Komisji Założycielskiej "Solidarności"/ Marek Trenda, Jerzy Pietrzak i Wacław Kabziński oraz dyrektor zakładu, Wojciech Gadał, dostali na 7.X. wezwania do stawienia się w prokuraturze rejonowej.

Bielsko-Biała

Jan Frączek, Andrzej Kralczyński, Wiesław Pyzio, Stanisław Zarzycki i Grażyna Staniszevska otrzymali w dniu 30.IX. następujące pisma:

"W związku z otrzymaniem wiadomości o podjęciu działalności przez obywatela jako rzecznika NSZZ "S" Region Podbeskidzie, Wydział Społeczno-Administracyjny Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku-Białej informuje, że zgodnie z de-

czynją Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16.VI.1987 nr D 693/S/VII/A/86 założenie i działalność organizacji pod nazwą NSZZ "S" Region Podbeskidzie jest zabronione i taka działalność jest nielegalna."

Dyrektor wydziału mgr Zygmunt Cyran

Nowa Huta:

x

Odmówiono paszportu turystycznego Mieczysławowi Gilowi.

Odmówiono paszportu emigracyjnego - mimo uprzedniej zgody - Wiesławowi Mazurkiewiczowi; /uzyskawszy wcześniejszą zgodę zdał on mieszkanie i zwolnił się z pracy/.

x x x

Dziękujemy Komitetowi Helsińskiemu i Komisji Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność" za dostarczanie nam informacji i materiałów.

SIS

Czechosłowacja

26.IX.88 25 obywateli CSRS przesłało czechosłowackim urzędom oraz austriackim i węgierskim ekologom petycję w sprawie negatywnych ekologicznych skutków budowy elektrowni wodnej na Dunaju w Gabčíkovie-Nagymaros. W ten sposób przyłączyli się oni do masowych protestów węgierskiej opinii publicznej.

29.IX.88 rzecznicy Karty 77 wydali dokument publikujący 29 nazwisk nowych sygnatariuszy Karty. W pierwszych 9 miesiącach br. liczba sygnatariuszy zwiększyła się o 93, tak że ogólna liczba osiągnęła przeszło 1450 obywateli CSRS. W ciągu 12 lat istnienia Karty ok. 300 sygnatariuszy emigrowało, a 50 zmarło.

VONS, Komitet Obrony niesprawiedliwie prześladowanych, członek Międzynarodowej Federacji Praw Człowieka, liczy 31 członków, przeważnie sygnatariuszy Karty 77 oraz 6 członków na emigracji. 29.IX. VONS wydał dalszych 8 komunikatów. W ciągu 10 lat istnienia z VONS zajął w komunikatach stanowisko wobec 816 spraw. Ostatnie komunikaty poświęcone są represjom wobec uczestników manifestacji przeprowadzonej 24.IX. na placu Vaclava w Pradze oraz wobec niezależnego ruchu pokojowego "Inicjatywa na rzecz Demilitaryzacji Społeczeństwa". Szczególnie brutalnie potraktowano 17-letniego Jiří Stenclá - funkcjonariusze SB wywieźli go za Pragę, tam go pobili i zostawili bez pomocy leżącego na szosie.

Wyższy Sąd Wojskowy w Příbramie 29.IX.88 zatwierdził wyrok Okręgowego Sądu Wojskowego w Pradze z 24. VIII.88 na 25-letniego wiolonczelistę Vladana Kočí, skazanego na 15 mies. więzienia z paragrafu o obowiązku służby wojskowej. V. Kočí odmówił pełnienia służby ze względu na przekonanie. Przebywa w areszcie od 4.VIII.br.

Uiąg dalszy sprawy Slavka Popelki (patrz SIS nr 3.). 27.IX. odbyła się rozprawa II instancji przed Sądem Wojewódzkim w Brnie. Uznano, że jego czyn wyczerpuje treść odpowiedniego paragrafu kodeksu wykroczeń, a nie kodeksu karnego. W tej sytuacji sąd obniżył wyrok z 8 miesięcy do 21 tygodni więzienia. Termin zakończenia kary upłynął w dniu rozprawy. wieczorem Popelka został wypuszczony na wolność.

W trakcie rozprawy przed budynkiem sądu demonstrowali Stanislav Devaty i Jan Mišš (sygnatariusze Karty 77, Devaty jest ponadto rzecznikiem Karty na rok 1988). Zatrzymano ich i wypuszczono po dwóch godzinach.

3.X. Slavek Popelka został ponownie zatrzymany po tym, jak z okien jednego z domów towarowych w Brnie rozrzucał ulotki wzywające do manifestacji pod hasłem nowych wyborów i odejścia obecnej ekipy rządzącej Czechosłowacją. Termin kolejnej rozprawy przeciwko Popelce wyznaczono na 7.X. w gmachu Sądu Miejskiego w Brnie. Kolejne informacje w następnym numerze SIS.

SIS dziękuje Solidarności Polsko-Czechosłowackiej za pomoc w redagowaniu działu zagranicznego.

OD REDAKCJI

W przedwakacyjnym numerze NAI /120/ zamieściliśmy tekst, w którym dzieliliśmy się z odbiorcami naszymi wątpliwościami, co do przyszłości Agencji. W zmieniającej się sytuacji kraju postanowiliśmy kontynuować naszą działalność w ramach nowoutworzonego Serwisu Informacyjnego Solidarności.

NAI

HISTORIA PEWNEGO WYWIADU

Niemal równocześnie dwa miesięczniki, PRON-owskie "Konfrontacje" i "Reporter", opublikowały ten sam wywiad z Lechem Wałęsą. Wywiad przeprowadzili dziennikarze "Reportera", ale zatrzymała go cenzura. Sprawa oparła się o M. Rakowskiego, w tym okresie jeszcze sekretarza od propagandy, który za-bronił drukować wywiad. W tym czasie sekretarz Czyrek wyciągnął wywiad z cenzury i przekazał go, po niewielkich własnoręcznych skreśleniach dotyczących kwestii pluralizmu związkowego, redakcji "Konfrontacji". Gdy dowiedział się o tym Rakowski, natychmiast zwołał tekst do druku w "Reporterze". Obecnie obydwie redakcje kłócą się na łamach "Polityki", kto był pierwszy. W rzeczywistości pierwszy był "Tygodnik Powszechny", który przeprowadził wywiad z Lechem Wałęsą w momencie rozpoczęcia sierpniowych strajków, ale cenzura zezwoliła na druk dopiero we wrześniu. /NAI/

ZNOWU MNIEJ LASÓW

Blisko 400 ha lasu w podmiejskiej dzielnicy Wrzosey w Toruniu zniszczył "kwaśny deszcz". O dodanie do deszczu dwu- i trójtlenku siarki posądza się toruński "Polchem". /NAI/

Z KOLEJKI DO APTEKI

Brakuje wszystkich rodzajów leków. W grupie antybiotyków deficyt wynosi 46% /brakuje wszystkich rodzajów - w zawiesinach, tabletkach i zastrzykach/, w witaminach - deficyt 37%, w środkach przeciwbólowych - 26%, w syropach - 70%. /NAI/

GŁODNO I BRUDNO

Około 20% młodzieży korzysta ze stołówek szkolnych. Wartość energetyczna obiadu szkolnego wynosi 25% dziennego zapotrzebowania /powinna wynosić 40%/. W posiłkach niewiele jest białka, witamin i soli mineralnych. Jądospis składa się najczęściej z pomidorowej, krupniku, makaronu i placzków. Za rzadko pojawiają się warzywa, mięso - jeśli już się trafi - to w najpodlejszym gatunku. Kierownik co drugiej stołówki w szkole podstawowej ma wykształcenie podstawowe, ale tylko 40% kierowników stołówek w szkołach gastronomicznych ma wykształcenie gastronomiczne. Kontrole sanitarne przeprowadzone w 1000 stołówek w szkołach średnich i podstawowych wykazały niedostateczną czystość w 80% stołówek. Najbrudniejsze były ... ręce pracowników. /NAI/

CICHY KONIEC GŁOŚNEGO ZAGŁĘBIA

W gierkowskiej epoce "dynamicznego rozwoju" szumnie obwieszczono o odkryciu przebogatych złóż węgla kamiennego na lubelszczyźnie. Planowano tam stworzyć bez mała drugi Śląsk. Wybudowano jedną kopalnię w Bogdance /"pilotująco-wydobywczą"/. Potem zapadła cisza. Na początku tego roku re-sort górnictwa wstrzymał budowę drugiej kopalni w Stefanowie. Od 1 października rozpoczęła się procedura likwidacji Lubelsko-Chełmskiego Gwa-rectwa Węglowego w Bogdance. Do końca roku jego majątek, agendy i zadania przejmie gwarectwo w Sosnowcu. Na lubelszczyźnie pozostaje kopalnia w Bogdance oraz współpracujące z nią zakłady: transportowo-sprzętowe

i remontowo-budowlany, które zatrudniają łącznie 254 pracowników. Wydobycie z Bogdanki wynosi 2,5 tys. ton węgla na dobę - ułamek procenta wydobycia krajowego. /NAI/

TRZĘSIENIE

Wielka kopalnia odkrywkowa węgla brunatnego w Bełchatowie spowodowała poważne zmiany w ukształtowaniu geologicznym terenu, co wywołuje od kilku lat nasilające się z roku na rok trzęsienia ziemi - pisze "Kurier Polski". W czasie trzęsienia ziemi, które nastąpiło w 1980 r., w pobliskim Piotrkowie Tryb. drżały domy, pękały ściany budynków. Siłę wstrząsu obliczono na 4,5 w skali Richtera. Geologowie twierdzą, że Bełchatów leży na przecięciu dwóch olbrzymich uskokiów tektonicznych. A więc w miejscu, w którym nie wolno lokować takich obiektów, jak kopalnie, elektrownie jądrowe, zapory wodne itd. Przed budową kopalni w Bełchatowie opinii geologów nie brano oczywiście pod uwagę. /NAI/

ROK NIEURODZAJU

Skup zboża do końca trzeciego kwartału był mniejszy od zeszlatorocznego /w tym samym okresie/ o 400 tys. ton, czyli ok. 10%. Wynik ten określa skalę tegorocznego nieurodzaju. Spada skup żywca, we wrześniu był niższy od ubiegłorocznego o 3,5%. Szczególnie drastyczny jest spadek dostaw wołowiny - o 13,9%. W ciągu trzech kwartałów skup żywca był niższy o 2% w porównaniu z zeszłym rokiem. O 1,9% wyższy był natomiast skup mleka, ale pogłowię krów ciągle spada. Jedynym pozytywnym elementem sytuacji jest wzrost dostaw jaj na rynek o 10%. Nastąpiło to dzięki załamaniu się monopolu "Poldrobu", który z każdym rokiem skupuje o 200 mln jaj mniej. /NAI/

DALEKO NIE ZAJEDZIEMY

"Dziennik Zachodni" komunikuje o zaopatrzeniu w opony na przykładzie katowickiego "Polmozytu". Na 150 tys. opon potrzebnych do Fiatów 126 p - zatwierdzono rozdzielnikiem 3%. Do "dużych Fiatów" - na 130 tys. potrzebnych przyniesiono 69 tys. Do "Poloneza" na 35 tys. - 410 sztuk. Zakłady "Stomil" w Dębicy wyjaśniają, że wykorzystują wszystkie moce produkcyjne, a na zwiększenie produkcji opon potrzebują wysokich nakładów finansowych, w tym dewiz. /NAI/

ZIMNE ŻEBERKA

W Bydgoszczy, Szczecinie, Lublinie, Kielcach, Poznaniu i Gdyni przewidywane są kłopoty z ogrzewaniem spowodowane deficytem ciepła w elektrociepłowniach zawodowych i przemysłowych. Planuje się ograniczenie ogrzewania budynków publicznych i zakładów przemysłowych. Niewystarczająca jest ilość remontów sieci ciepłowniczej. Szczególnie w Warszawie, Krakowie, Łodzi i na Śląsku żeberka w mieszkaniach będą często zimne z powodu licznych przewidywanych awarii. Zapasy węgla w elektrowniach są teoretycznie wystarczające, ale jest to węgiel o niskiej kaloryczności, zawierający dużo popiołu. Natomiast niewystarczające są zapasy i dostawy koksu, zimą zabraknie go prawie wszędzie. W Łodzi elektrociepłownie komunalne nie mogły zgromadzić zapasów na zimę, ponieważ zabrakło funduszy na zakup węgla. /NAI/

NEGATYWNA WERYFIKACJA

W grupie krajów RWPG zgłaszano w końcu lat siedemdziesiątych trzy razy więcej wynalazków niż w USA i tyleż razy więcej wynalazków uzyskało patenty. Wynalazki opatentowane w krajach RWPG stanowiły wówczas przeszło 20% ogólnoświatowej liczby patentów. Z tego jednak mniej niż 1/3 wynalazków uzyskała patent za granicą, co oznacza negatywną weryfikację większości wynalazków przez rynek światowy - pisze "Przegląd Techniczny". /NAI/

MAŁO CHĘTNYCH DO AJENCJI

W Zrzeszeniu Przedsiębiorstw Handlu Wewnętrznego działa tysiąc ajencji na 16 tys. placówek. "Społem" gotowe jest oddać w ajencję 4 tys. placówek detalicznych i tysiąc gastronomicznych. Ewentualnych chętnych odstrasza biurokratyczna buchalteria, rozbudowany system dokumentacji, wprowadzanie lokalnych przepisów sprzecznych z ogólnokrajowymi, niekompetencja urzędników izb skarbowych, niskie marże i kontrole trzy razy częstsze niż w innych sklepach. Istotnym elementem jest także brak wiary w trwałość rozwiązań - kandydaci na agentów obawiają się szybkiego "uspołecznienia". /NAI/
NA MAKULATURĘ

Mniej więcej dwa razy w miesiącu z siedziby Składnicy Księgarskiej w Łodzi wyjeżdża samochodów dostawczych załadowany "makulaturą". W ostatnim transporcie dostarczonym do przedsiębiorstwa "Wtórpol" przy ul. Brukowej - donosi "Głos Robotniczy" - przywieziono 5400 szt. aktualnego podręcznika do geografii dla klas VII szkoły podstawowej. Co kryło się w innych transportach "makulatury" - nie wiadomo. Dyrektor Składnicy Księgarskiej wyjaśnił, że przekazał podręczniki na makulaturę zgodnie z pismem od wydawcy WSiP w Warszawie. W piśmie wymieniono jeszcze dwie inne pozycje dla szkół podstawowych. /NAI/

WRACA NOWE

"Gazeta Robotnicza" zamieściła wywiad z H. Olszewskim, dyrektorem Biura Odznaczeń Państwowych w Kancelarii Rady Państwa. Wynika zeń, że w PRL nadawano przeciętnie ok. 100 tysięcy orderów rocznie. Obywatele otrzymali także 2 mln odznaczeń bojowych. Orderów Budowniczych Polski Ludowej nadano 305, z tego aż 175 w dekadzie gierkowskiej. W 1982 r. otrzymały go 2 osoby, ale w dwa lata później już 29. /NAI/

WŁASNE GNIAZDO KALAŁ

Konserwator zabytków w Płocku zaprotestował publicznie przeciwko wyburzeniu przez władze miejskie zabytkowych kamieniczek, podlegających ochronie. Wojewoda płocki powołał w tej sprawie komisję, która ukarała... konserwatora "przeniesieniem na niższe stanowisko". /NAI/

RADIO DLA GŁUCHYCH

Radiokomitet zwolnił z opłat za posiadanie odbiorników radiowych członków Polskiego Związku Głuchych, nie wszystkich nawet, ale tych, u których ubytek słuchu wynosi ponad 80 dB. /NAI/

FACHOWIEC CZY DZIAŁACZ ?

Aby wyjechać na kontrakt zagraniczny trzeba spełnić trzy warunki: otrzymać bezpłatny urlop w zakładzie pracy zatwierdzony przez organ nadrzędny i odpowiedni Wydział Zatrudnienia, mieć 5-letni staż pracy w jednym zakładzie i paszport. Czas wreszcie skończyć - pisze Piotr Borzych w "Głosie Wybrzeża" - z systemem medalowo-zasługowym: stanowisko kierownicze, placówka czy zagraniczny kontrakt tylko dla zasłużonych działaczy społeczno-gospodarczych. Jedynym warunkiem wyjazdu powinien być - stwierdza - paszport. /NAI/